

Charlotte Elmhed
Skoljurist

Barn- och ungdomsnämnden

Riktlinjer och regler för enskilda huvudmän för fristående förskola och fritidshem samt pedagogisk omsorg som erbjuds istället för förskola eller fritidshem.

Med fritidshem avses här sådana fristående fritidshem som inte anordnas vid en skolenhet med fristående förskoleklass eller grund-/grundsärskola.

Förskola och fritidshem kan drivas av fristående huvudman och skall ha kommunens godkännande, övrig pedagogisk omsorg kräver kommunens godkännande om man för verksamheten önskar kommunala bidrag.

Det åligger huvudmannen att känna till och att efterfölja samtliga för verksamheten tillämpliga lagar, förordningar och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. De allmänna råden tillhandahållna av Skolverket skall efterlevas.

Det åligger också huvudmannen att känna till och att efterfölja de regler, riktlinjer och handläggningsrutiner nämnden beslutat för det aktuella verksamhetslaget i kommunen.

För utbetalning av ersättning skall "Riktlinjer och regler för handläggning, rapportering och utbetalning av ersättningar till huvudman för fristående förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet" följas.

Övrigt om ersättningsstorlek, beräkningsgrund för denna, fördelning osv framgår av bidragsbeslut för innevarande år.

Skollag (2010:800) benämns i det följande SL.

Grundförutsättningar för rätt till bidrag för pedagogisk omsorg som erbjuds istället för förskola eller fritidshem

Barn- och ungdomsnämnden kan besluta att godkänna verksamhet och därmed bidragsrätt för huvudmannen efter ansökan om:

1. huvudmannen har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för motsvarande offentlig verksamhet,
2. verksamheten inte innebär påtagliga negativa följder för kommunens motsvarande verksamhet,
3. verksamheten är öppen för alla barn som en kommun ska sträva efter att erbjuda motsvarande verksamhet, med undantag för barn som hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för enligt 25 kap 13 § andra stycket SL, och
4. avgifterna inte är oskäligt höga.

Kommunen får besluta att en huvudman har rätt till bidrag trots att villkoret i första stycket 3 inte är uppfyllt, om det finns skäl med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär.

Den pedagogiska omsorgen skall uppfylla samtliga för verksamheten tillämpliga lagar, förordningar och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, t.ex. de allmänna råden tillhandahållna av Skolverket. Med föreskrifter avses samtliga bestämmelser i lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter som gäller för aktuell verksamhet. Utöver detta skall verksamheten uppfylla samtliga krav som ställs på den motsvarande kommunala verksamheten. Pedagogisk omsorg kan i kommunen motsvaras av t.ex. förskola.

Huvudmannen skall följa de rutiner för handläggning, rapportering och utbetalning av ersättningar som nämnden beslutat.

Grundförutsättningar för godkännande av enskild huvudman för fristående förskola och fritidshem som inte anordnas vid en skolenhet med förskoleklass, grundskola eller grundsärskola.

Barn- och ungdomsnämnden får efter ansökan besluta att godkänna enskild som huvudman för fristående förskola och fritidshem.

Godkännande ska lämnas om den enskilde har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen och utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas. Ett godkännande ska avse viss utbildning vid en viss skolenhet eller förskoleenhet.

Samtliga för verksamheten tillämpliga lagar, förordningar och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall följas. Utöver detta skall verksamheten uppfylla samtliga krav som ställs på den motsvarande kommunala verksamheten.

Huvudmannen skall följa de rutiner för handläggning, rapportering och utbetalning av ersättningar som nämnden beslutat.

Gemensamma förutsättningar oaktat verksamhetslag

Ansökan och anmälan

Ansökan skall minst innehålla uppgifter om:

- mål och inriktning,
- lokalisering och lokaldisposition
- brandskyddsutlåtande gällande lokal
- planerad organisation och ansvarsfördelning
- platsantal och åldersgrupper
- barngruppernas sammansättning och storlek
- utbildningsnivå per anställd samt underlag som styrker denna
- F-skattsedel

Förändring av ovanstående faktorer skall anmälas till förvaltningen och vid det fall förändringen anses väsentlig krävs ett nytt godkännande.

Ett nytt godkännande krävs alltid vid byte av huvudman, byte av lokal eller flytt av verksamheten, om antalet platser ökar med mer än 10 procent och vid andra förändringar i verksamheten som bedöms väsentliga. Om en enskild huvudman avser att bedriva flera verksamheter ska särskilt beslut om rätt till bidrag fattas för varje verksamhet.

Ett godkännande och bidragsrätten upphör automatiskt om huvudmannen inte startat verksamheten inom lagstadgad tid från godkännandet. Därefter krävs en ny ansökan och ett nytt godkännande.

Komplett ansökan lämnas in till Vänersborgs kommun, Barn-och ungdomsförvaltningen, 462 85 Vänersborg. Beslut tas av Barn-och ungdomsnämnden.

Lokaler

De lokaler som avses användas för verksamheten skall vara ändamålsenliga i enlighet med verksamhetens uppdrag och godkända av förvaltningen. Finns det begränsningar av användandet av lokalen måste det framgå av ansökan.

Det skall finnas tillgång till lämplig utevistelse.

Lokalen skall vara barnsäker, rökfri och ha goda hygieniska förhållanden.

Ett utlåtande från brandsakkunnig om brandskyddet i lokalerna är obligatoriskt. Vid begäran från förvaltningen skall sådant utlåtande lämnas rörande lokaler som används i verksamheten.

Kost

Kosten ska vara variationsrik, näringsrik och vällagad. Vid behov skall specialkost erbjudas.

Måltiderna skall vara jämt fördelade över dagen och serveras vid för barnen lämpliga tidpunkter med hänsyn till deras behov och dygnsrytm.

Avveckling av verksamhet

Huvudmannen ska omgående meddela förvaltningen om avveckling planeras.

Avgifter

Huvudmannen kan tillämpa maxtaxa, (se förordning 2001:160 om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet) men kan också ta ut lägre avgifter. Kommunens bidrag till huvudmannen minskas med den av kommunen genomsnittliga uttagna maxtaxan.

Huvudmannen får inte ta ut tillkommande avgifter i form av administrations- förenings- eller liknande avgifter.

Kostnader som ingår i ersättningen från kommunen inte tas ut av vårdnadshavare eller föräldrar.

Från och med höstterminen det år barnet fyller tre år får avgiften avse bara den del av verksamheten som överstiger 525 timmar om året.

För barn som ska erbjudas förskola enligt SL 8 kap 7 § får avgiften avse bara den del av verksamheten som överstiger 15 timmar i veckan.

Huvudmannen administrerar själv föräldraavgifterna.

Huvudmannens mottagande av barn och placeringsgrunder

Verksamheten skall vara öppen för alla barn i enlighet med skollagens krav. Kommunen kan medge undantag från kravet på att verksamheten skall vara öppen för alla. Särskild ansökan med efterföljande dispens krävs.

Om det inte finns plats för alla sökande skall urvalet göras på de grunder som nämnden har godkänt.

Verksamheten ska bedrivas i den omfattning som framgår av skollagen och varje huvudman hanterar sin egen kö utifrån gällande lagstiftning.

Hemkommunen är bara skyldig att lämna bidrag i den omfattning som den är skyldig att erbjuda förskola enligt 8 kap. respektive fritidshem enligt 14 kap. Kommunens godkännande av placeringsgrunden för respektive mottaget barn är en förutsättning för utbetalning av bidrag, (se ”Riktlinjer och regler för handläggning, rapportering och utbetalning av ersättningar till huvudman för fristående förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet” samt ”Riktlinjer och regler för kommunal förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet” under rubrikerna ”Förskola” och ”Fritidshem”)

För barn som mottagits och vars placeringar grundar sig på andra omständigheter än föräldrars förvärvsarbete eller studier gäller särskilt föreskriven ordning (se ”Riktlinjer och regler för handläggning, rapportering och utbetalning av ersättningar till huvudman för fristående förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet”).

Öppethållande

Ramtiden för verksamheternas öppethållande ska vara 06.30-17.30. Överenskommelser mellan huvudmannen och föräldrar om kortare öppettider får göras under förutsättning att alla föräldrars behov har beaktats.

Förändras föräldrars/vårdnadshavares behov av omsorgstid inom ramtiden ska deras behov mötas snarast. Om verksamheten har stängt ska vårdnadshavarna erbjudas alternativ omsorg. Huvudmannen ska kunna visa hur verksamheten löser tillfälliga och planerade sjukdagar, utbildningsdagar och semesterdagar.

Ledning av verksamheten och övrig personal

Det pedagogiska arbetet vid varje enhet ska ledas och samordnas av en förskolechef. Alla förskolechefer som huvudmannen anställer måste ha pedagogisk insikt som de ska ha skaffat sig genom både utbildning och erfarenhet.

Barnskötarutbildning är minimikravet för personal som anställs för arbete med barnen.

Interna, privata utbildningar i huvudmannens regi eller motsvarande godkänns inte som motsvarighet till kravet på barnskötarutbildning.

Kommunen skall informeras och godkänna nyanställningar samt sådana personer som erbjuds eller tilldelas arbete inom verksamheten under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande inom verksamheten.

För kommunens handläggning av godkännandet skall huvudmannen innan eventuell personal påbörjar sitt arbete meddela förvaltningen följande uppgifter:

- namn och personnummer
- adress och telefonnummer
- anställningsdatum och anställningsform

- examensbevis för barnskötarutbildning (samt vid förskolechefstjänst; underlag som styrker pedagogisk insikt från erfarenhet).
- utdrag ur belastningsregistret som ej är äldre än ett år

När personal slutar ska även detta meddelas.

Svenska språket skall behäskas i tal och skrift på ett sådant sätt att alla de av huvudmannen mottagna barnen med hänsyn till ålder och övriga omständigheter kan utmanas och utvecklas i sina kunskaper i svenska språket både skriftligen och muntligen.

Utdrag ur belastningsregistret

Den som erbjuds en anställning skall lämna ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister. Utdraget ska vara högst ett år gammalt.

Den som inte har lämnat registerutdrag får inte anställas.

Registerutdrag skall lämnas även av den som erbjuds eller tilldelas arbete inom verksamheten under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande inom verksamheten.

Ett eventuellt godkännande skall återkallas om skyldigheten enligt lagen om registerkontroll av personal inte efterlevs.

Tystnadsplikt

Den som är eller har varit verksam i enskilt bedriven förskola, enskilt bedrivit fritidshem eller inom sådan enskilt bedriven verksamhet som avses i SL 25 kap., får inte obehörigen röja vad han eller hon därvid har fått veta om enskildas personliga förhållanden.

Den enskilde huvudmannen svarar för att informera all personal om att tystnadsplikt gäller inom verksamheten.

Sekretess

Sekretess gäller i förskola och sådan pedagogisk verksamhet som avses i SL 25 kap. som kompletterar eller erbjuds i stället för förskola för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Anmälningssplikt

Den som är verksam inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet som berör barn och unga är enligt 14 kap 1 § 4p socialtjänstlag 2001:463 skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa.

Alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredning av ett barns behov av stöd och skydd skall lämnas.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

Skyldighet att anmäla kränkande behandling föreligger enligt SL 6:10.

Huvudmannen ansvarar för att det upprättas en plan mot kränkande behandling.

Klagomål

Huvudmannen ska ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål. Information om rutinerna ska lämnas på lämpligt sätt.

Tillsyn och återkallelse

Kommunen har tillsyn över förskola och fritidshem vars huvudman kommunen har godkänt och över pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har förklarat ha rätt till bidrag. Detta innebär bland annat att kommunen har rätt att på plats granska sådan verksamhet som står under dess tillsyn och i den omfattning det behövs har rätt att få tillträde till de byggnader, lokaler och andra utrymmen som används i verksamheten.

Den vars verksamhet står under kommunens tillsyn har skyldighet att på kommunens begäran lämna upplysningar samt tillhandahålla handlingar och annat material som behövs för tillsynen.

Kommunen får förelägga den som är uppgiftsskyldig att fullgöra sin skyldighet, ett föreläggande kan förenas med vite.

Kommunen får också förelägga en huvudman att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Kommunen kan återkalla ett godkännande eller ett beslut om rätt till bidrag om ett föreläggande enligt SL 26:10 inte har följts och missförhållandet är allvarligt.

Kommunen lämnar inom ramen för sin tillsyn råd och vägledning.

